

Franc Terseglav:

Telo in duša v luči krščanstva.

(Konec.)

To je kristjanom vedno govoril zdravi čut njihov! Ali ni Jezus tudi telesno lep, najlepši izmed vseh? Ali ni Marija vzor tudi telesne lepote, tiste tople lepote, ki je lastna hčeram judovskega naroda? Ali si jo more pobožni čut sploh grdo misliti? Ali niso naše cerkve svetnikov in svetnic božjih in mučencev njegovih vedno izobražale v lepih likih? Ali ne govorimo o angeljski lepoti, kadar hočemo izraziti njen višek? Tako nemogoče se nam zdi, da bi se Bog mogel učlovečiti v nelepem liku, da ne trpimo niti, da bi se Jezus celó v smrtnih mukah, kjer bi to bilo sicer naravno, izobražal v nelepem položaju ali odbijajočem izrazu obraza. Množica je nedavno na Nemškem z burnim ogorčenjem zahtevala, da se iz neke razstave odstrani razpelo, ki ga je razstavil neki umetnik, kateri je izklesal Gospoda v grdi, odurni, mrtvašensko-grozni obliki in prav je imela. Seveda, mi telesne lepote ne umevamo kakor pogani, ki jim je bil Apolon lep po geometrični pravilnosti črti, ampak ona nam je poduhovljena in višek njen vidimo v očesu, ki iz njega odseva neskalsenost nedolžne ali otožna milina spokorne duše. Toda zavest, da je telesna lepota tudi sama zase neka vrednota, je tako močna v nas, da natihiem obžalujemo, ako vidimo duševno popolnega človeka s kakšno rezko telesno napako, želeč, da bi bil tudi zunaj tako popolnoma lep, kakor je po srcu.

Odkod to?

To je odtod, ker je prvotno Bog ustvaril človeka, ki je z vsemi darovi čednosti združeval telesno brezhibno lepoto. Takrat je namreč vladala med dušo in telesom popolna skladnost, ki se je izražala tudi v dovršenosti zunanje oblike telesa, kakor to odgovarja naravi stvari. Kakor pa iz greha izvira vsa duševna grdoba, tako tudi izvira posredno iz njega nepopolnost in nepravilnost stvari in njenih oblik, kakor iz njega v tem smislu izvirajo tudi smrt, bolezen in trpljenje. Nismo danes mi tega vsak zase posamič krivi, kriv je pa izvirni greh naših prastaršev, ki je telebnil v propad ne samo ljudi, temveč celo naravo, ki vsa trpi danes na posledicah npravnega padca prvega človeka. Tu je prvi izvor smrti, telesnih bolečin, dušne in telesne grdobe, solza, dušnih muk, žalosti in vse neskladnosti v našem življenju. Ko pa se npravnstvene grdobe očistimo s pomočjo zveličavnega Kristusovega dela, in ko po božjem sklepu ta neskladni svet mine, nastopita nova zemlja in novo nebo, v katerem bo Bog „z naših oči izbrisal vsako solzo ter ne bo več smrti niti žalosti ali krikov in bolečine“. (Skrivno razodetje, XXI, 4.) Tam bosta po vstajenju zopet združena telo in duša, toda ne več v neskladnosti med seboj, in telo bo poveljučano. Katera so bila grda ali nepopolna, bodo lepa in vsa bodo neizmerno lepa, poveljučana, lahka, prozorna in svetla ter do najvišje mere podvižna. Tako uče veliki cerkveni učeniiki. In lepota telesa bo

točen izraz duševne dobrote v njeni večni pokorni službi.

Toda to bo šele takrat — praviš — a sedaj na tej zemlji?

Tukaj, dragi Orel, prideva nazaj do tega, s čimer sem začel te vrstice in s tem pridem tudi do konca. Na to veliko končno usvršenje duše in njemu odgovarjajoče preobrazitve telesa se je treba že tukaj pripraviti. V to svrho nam služi razsvetljevanje uma po umski in oplemenitevanje duše po npravstveni izobrazbi, telovadba pa bodi enakopravni sopomočnik pri tem velikem zveličavnem delu. To je bistvo našega programa! Torej nismo

ne bolj izobraževalna ne bolj telovadna organizacija, ampak imamo biti oboje v nedeljivi enoti in popolni harmoniji. Če požlahtnujemo svojo dušo, se bo odražalo to tudi v našem očesu, polepšalo črte obraza in izraz njegov, dalo našim kretanjem prikupljivo plemenitost in prešinjalo z vnanjo lepoto vse naše gibe, glas, dejanje; če v tesni osmisljeni zvezi s tem telo po pameti negujemo in ga usovršujemo, se bo odpečatilo to tudi na duši. In vse skupaj bo rodilo veselje, bodrost, radost nad življenjem v vsej njegovi neizčrpno bogati raznovrstnosti, in stopnjo za stopnjo se bomo bližali neskončnemu pravzoru dobrote in lepote.

○○○○○○○○

Prudens:

O pogumu.

Vse čednosti so med seboj v čudoviti zvezi. Danes hočemo govoriti o pogumu, ki je v obče ena najlepših odlik človeka, vendar pa najbolj krasi mladeniča. Strahopeten fant je nekaj sramotnega, pa tudi deklici strahopetnost ne pristoja. Začuda imamo v mnogih ozirih več pogumnih žensk nego moških.

Zakaj dobro moraš, dragi prijatelj, ločiti med boječnostjo in strahopetnostjo. Ženske so z malimi izjemami vse boječe, fantje pa narobe. Toda, kakor boječnost še ne pomeni strahopetnosti, tako neboječnost še ne pomeni poguma. Boječnost in neboječnost sta namreč nekaj po naravi danega, kakor pri živalih, kjer moremo govoriti pravzaprav tudi le o boječnosti ali neboječnosti, ne pa o strahopetnosti ali pogumu. Nežne, usmiljene, tankočutne, ali, kakor navadno pravimo, občutljive narave — in take so večjidel ženske — so tudi boječe; trde narave pa, kakršni so večinoma moški, so navadno neboječe in neusmiljene. (Tukaj ne govorimo o oni zgolj zunanji trdoti, za katero se skriva nežnost, in je zgolj navidezna.) To namreč zavisi od „živcev“, kakor pravimo. Neboječa narava se nevarnosti ne ogiblje, jih celo ljubi in išče — n. pr. pretepač, sportnik, drzni hribolazec itd. — Zato, ker si taki ljudje nevarnosti sploh ne predstavljajo kot nevarnost v tisti meri, kakor n. pr. boječa duša, ki ima hudo razvito domišljijo in slabe živce. Ti ljudje so pogumni v tem smislu, kakor je pogumen medved, tiger ali podobno.

Navedem drugo primero. So ljudje, ki niso zelo podvrženi poltenim (mesenim) skušnjavam, nekateri skoro nič. Ti ljudje niso čisti v tem smislu kakor oni, ki imajo

hude poltene skušnjave in polteno nagnjenje; zanje je čistost nekaj skoro narurnega. Zato je njihova zasluga manjša od zasluge onega, ki ga vsled njihove živahne domišljije in strastnih občutkov ter teženja vleče k grehu, a se premaga. Kakor po naravi nepolteni človek, ako bi tak sploh obstojal, ne bi sploh prišel do tega, da preizkusi svojo „čistost“, tako po naravi neboječ človek sploh ne pride v položaj, da preizkusi svojo „hrabrost“. V resnici hraber je tisti, ki svojo naravno boječnost premaga. Zato smo rekli, da so tudi ženske lahko hrabre, in v resnici tudi so. Loči torej dobro neboječega človeka od hrabrega, in boječega človeka od strahopetnega. Kdor je hraber, ne more biti strahopeten, pač pa gresta hrabrost in boječnost skupaj. Hrabre je, kdor kljub vrojeni boječnosti premaga to naravno slabost zaradi višjih ciljev, iz višjega premisleka, zaradi višjega dobra. Neboječ človek pa sploh ni ne hraber, ne strahopeten. Strahopetnež pa je oni, ki svoje vrojene naravne boječnosti ne premaga, ampak ji vselej podleže, ker nima vere v nobeno višjo stvar, v višje dobro, v kak ideal, zaradi katerega bi se premagal. In zato se po pravici more in mora reči, da je hraber le idealen človek.

Hrabrost izvira iz značaja, ki ima načela, katera imajo večno veljavo in večni pomen, katera se tičejo ne samo posameznika, ampak tudi sočloveka, družine, občine, naroda, države, človeštva. Prava hrabrost kot viteška čednost klije le na tleh vere, socialnega čuta, skrbi za splošnost in za dobro vsega človeštva. Vzor take hrabrosti so krščanski mučeniki: sv. Ivana D' Ark,

Don Kihot, premnogi moderni svetniki in svetnice. Hraber človek se tudi boji, toda on prezira začasni napad boječnosti, začasni čut slabosti, ozir na lastno varnost, na korist svoje osebe, in ravna z ozirom na večno veljavne vrednote: varnost, sigurnost, blagor bližjega, celote; se da voditi od premisleka, da je človeštvo več vredno od posameznika, da so vera, narodnost, njega svoboda in sreča več vredni kakor lastno minljivo življenje. In zato se lahko reče, da hrabrost izvira končno iz prave premissljenosti in življenske modrosti, strahopetnost pa iz nepremišljenosti in gluposti. Človek reši s tem

morebiti sebe, spravi pa v nevarnost in pogubi vse druge, navadno pa še sebe povrh. Znanò je, da se strahopetec skoro vselej ponesreči, se sam izda in pogubi, pogumnež pa večkrat tudi sebe reši in nevarnost vsekakor prej in lažje prestane in premaga nego strahopetec. Če pa pogumnež pade, si pribori čast, strahopetec pa vselej le sramoto.

Prihodnjič izpregovorimo o gori omenjeni premissljenosti, samopremagovanju, ki iz nje izvira, in življenski modrosti. Pomni pa, Orel, da je pogum najlepša mladeniška čednost, in brez poguma sploh nisi pravi mladenič, sploh nisi pravi Orel!

Nepogrešljiva zahteva članov vsake organizacije je korajža njenih članov. Kaj je korajža? Korajža ni samo zunanje postavljanje z bujnim mišičjem in prekipevajočo telesno močjo. Za katoliškega telovadca je korajža navadni telovadni izraz za krepkost značaja. So telovadci, ki pravilno delajo svoje vaje na drogu ali na bradlji, toda pri najmanjšem napadu na njihovo notranjo čast, na njihovo prepričanje, na njihovo vero se sesedejo kot prazna vreča. To so možici na telovadnem orodju, niso pa možje in nobeni značaji. K značaju spada neupogljiva, junaška volja v prenašanju zunanjih in notranjih težkoč. Utrjevanje, ki ga zahteva telovadba, naj mladega moža pripravlja, da tudi v notranjem verskem življenju zna biti mož.

Pismo Orla-vojaka.

Pozdravljeni, bratje! Zopet Vas je mnogo, ki boste morali prej ali slej nastopiti vojaško službo. Zopet se bodo ponavljali prizori, vsega obžalovanja vredni, kakor so se dosedaj in tudi v bodočnosti skoro ne bodo izostali. Vi pa, Orli, sklenite, da ne boste odhajali pijani, s kletvijo na ustih, z gnjevom sovraštva do vsega v srcu. Ne! To se ne sme zgoditi pri Orlu.

Prav dobro se še spominjam, kako sva 19. febr. t. l. odhajala od domačega odseka dva člana. Na poti sta se nama pridružila še dva rekruta, od katerih eden je bil razvpit kot pokvarjen fant. Ker pa midva nisva hotela iti v gostilno, tudi ona dva nista šla in tako smo vsi štirje preživel cel dan trezni.

Posebno za kmetskega fanta je začetek neprijeten. Še nikdar ni živel izven domače hiše. Bolje je že takemu, ki se je učil kake obrti in ni bil doma. Tudi ubogati se je naučil v vajeniški dobi. Najslabše pa je, ker se podeželski fantje čutijo premalo samostojne. Takoj si iščejo družbe in navadno take, katera se čuti nekoliko nad ostalimi. Ta se spozna po kletvinah in bahaštvu. Dokler ima fant kaj denarja, da plačuje, ga imajo radi. Toda, ko mu poide, pa po-

stane predmet njihovega zbadanja in zaničevanja, dočim bi se ga sicer niti ne spomnili če ne bi sam silil k njim. Zato Vam, bratje, priporočam sledeče: Ko boste prišli med svoje nove tovariše, naj se Vam nikar ne mudi dobiti družbo. Je še čas. Nikomur se ne pustite zaničevati! Različne tolpe pijanih in za pametno besedo nedostopnih ljudi se bodo še parkrat sporekle in morda tudi steple med seboj, predno se bodo streznile. In še, ko bodo trezni, bodi oprezen. Pačasi uvidi eden ali drugi: jaz nisem za to družbo. Kmetski fant spozna, da ga žejni predmestni fakini zasmehujejo in se norčujejo iz njega. In družbo premenjati je neprijetno, ker ne slišiš za seboj prijazne besede. Tako se novo tovarštvo počasi kristalizira in tudi pošteni fantje se zbero v sebi primerni družbi.

Dokler ste še doma, pridno posečajte telovadbo! V resnici mnogo koristi, čeprav nista naš in vojaški sistem popolnoma enaka. To so fantje že spoznali. Doma sem opazil ob priliki dopusta v telovadnici člana, ki ni nikdar telovadil, dasi je že več let član odseka. Sedaj bi se pa rad v enem mesecu navadil vsega, kar sicer pridobi telovadec v letih. To vse pa zato, ker sluti, da bo v bližnji bodočnosti vpoklican.

Še nekaj odsekom, kojih člani bodo odšli v vojaško službo. Vsako leto gre precejšnje število Orlov iz mirne domačije v vojaško življenje. Ali se jih pa tudi vrne toliko k odseku po odsluženem roku? Na to je treba polagati važnost. Naša organizacija ne vzgaja fantov samo do 20. leta, nasprotno! Do tu ga je bilo lahko držati in vzgajati, ker ima prijatelje in znanke skoro same Orle. Drugače pa je, ko pride fant morda med same nasprotnike. Takrat ohraniti fanta našim načelom, je težka stvar. Tu se preizkusi vpliv večletnega dela. Ako se vojak popolnoma prepusti samemu sebi, bo ta občutil bridko resnico, da se ga nihče ne spomni. In življenja bo iskal v družbi. To opažam jaz sam. Pri četi, kjer služim jaz (v Zagrebu) nas je 7 Orlov in vsak od drugega odseka. Izmed vseh pa dobivam edino jaz „Mladost“. Kje je tukaj krivda? Če se moja ne izgubi na pošti, se gotovo tudi druge ne. Torej bi smel z ogorčenjem navesti imena odsekov, ki ne pošiljajo svojim bratom-vojakom „Mladosti“. Izgovor pa že slutim. Da namreč fantu ne bo „Mladost“ dostavljena. Res je, da v nekaterih krajih (in tudi pri nas se je že dogodilo) vso pošiljatev cenzurirajo in „Mladost“ zaplenijo. Toda meni je bila dosedaj samo ena številka zaplenjena. Treba je poslati tri, štiri mesece zaporedoma in, če fant sploh nikdar ne bo ničesar prejel, potem šele ustaviti brezuspešno delo. S tem pa ne rečem, da fanta prepustiti usodi. Če je dosedaj prejel fant le eno pismo na mesec od doma, od odsekovega dopisnika, je dolžnost doma

ostalih, da se to pomnoži. Ako fant nima rodni bratov in sester, je navadno glede dopisovanja zelo zapuščen. V poštev pridejo še prijatelji. O ljubavnem dopisovanju ne govorim, ker tvarino takega si že vsak sam lahko predstavlja. Fantom je pošta iz domačega kraja življenje; obenem pa najboljše sredstvo, s katerim se fant ohrani zvest našim načelom. Čim več dobi pošte, tem bolj je zaposlen v prostem času z odpisovanjem. To mu vzame marsikatero uro, ki bi jo sicer porabil za bogvekaj. Posebno na tiste naj bi odseki pazili, ki so pristopili skoroda le radi tega, da se okoristijo in pripravijo s telovadbo na vojaško službo. Tudi takšnega sem opazil ob priliki dopusta doma. Morda bo živel pol leta ali samo par mesecev pred nastopom vojaške službe v odseku in mu ne bodo dovolj znana naša načela — Zlata knjiga. Pri takšnem fantu je stvar težja, kakor pa pri kakem večletnem članu. Dopisovati morate ž njim toliko, da boste sigurni, da od nikoder drugod ne dobi toliko pošte, kakor od fantov-Orlov. In naravno. Od kogar bo on največ dobil, s tem bo ostal v zvezi. Večkrat me kdo vpraša: Odkod dobiš toliko? Kdo Ti piše? Povem mu: Fantje, prijatelji. Neverjetno zmaje z glavo, jaz ga pa razumem. Ali naj mu pišejo prijatelji, s katerimi je ves prosti čas in denar zapravljal v gostilni in ki niso po končani ljudski šoli imeli v roki svinčnika ali peresa? Skrbite Vi, ki ste doma, da se našim fantom ne bo tako godilo. Bog živi!

*J. J., član Orla,
sedaj pri vojaki v Zagrebu.*

Današnji človek ne more izbirati med avtoriteto in svobodo, temveč samo med pravo in zmotno avtoriteto. *Förster.*

Dr. Basaj:

Stadion.

Katoliški shod je pokazal, kako srečna je bila misel, za vse večje nastope, za vse ljudske manifestacije, za velike dramatične in sportne prireditve graditi stalni Stadion. Po pravici nas za to misel in za izredno pripravno mesto zavidajo. Kar se je ob kat. shodu porabilo za grobo planiranje Stadiona (in tega ni bilo malo), že ti izdatki in ta dela niso bila samo za kat. shod, samo za enkrat, ampak pomenijo trajno investicijo in trajno pripravo za slične slučaje.

Začelo se je; sedaj pa je čas, da nadaljujemo. Kdo bo gradil Stadion? Tisti,

komur bo Stadion služil; tisti, ki si bo s Stadionom postavil trajen spomenik. To pa je katoliško slovensko ljudstvo in v prvi vrsti katoliška slovenska mladina. Nič se ne smemo varati: Stadion je ogromna naloga, preogromna, da bi moglo orlovstvo reči, da jo bo samo rešilo. Tu bomo potrebovali močnih pleč vsega slovenskega ljudstva, da spravimo to breme kvišku. Orli pa bomo morali biti med vsemi, ki bodo delali in žrtvovali, najbolj navdušeni, najbolj vztrajni, vsem za zgled in spodbudo. In pomislimo, če pridemo do te splošne zavesti, da mora vsak naš človek,

star ali mlad, bogat ali reven do zadnje gorske vasi, do zadnje kočice dati svoj prispevek na altar Stadiona, potem ni več dvoma, da bomo spravili skupaj potrebne milijone. Samo širiti je treba to zavest, da mora za Stadion vsak naš človek nekaj prispevati. In vidite, tu je polje za Orla, da širi to zavest, da agitira in zbira, zbira.

Stadion pa je tudi lepa naloga. Prvi bo v naši državi in našim organizacijam bo služil. Služil bo ne le enemu rodu, služil bo rodovom in pričal, kako zavedno in kako močno je bilo ljudstvo v tistem času, da je kljub gospodarskim težkočam (ki so

posledica svetovne vojne), kljub razširjenemu materijalizmu našlo v sebi sil, smisla za skupnost in idealizma ter gradilo pomnik skupnosti. Glejte, naši dedje so gradili cerkve, številne, mogočne, mnogokrat z največjimi težavami celo na visokih hribih. Kdor jih gleda in kdor pomisli, koliko je v njih truda in smisla za skupnost, ta ceni v njih najlepši spomenik, ki ga je postavila globoka vera naših dedov. Ali ne bomo danes, ko toliko govorimo in delamo v organizacijah, postavili sijajnega spomenika skupnosti in idealizma?

Bratje, začnimo širiti to zavest, začnimo zbirati kamne, velike in male, za naš Stadion.

Skok na smučih z višine.

Čebelica.

Kakšne koristi prinaša Čebelica?

Čebelica prinaša sledeče koristi:

1. Uči vlagatelja pri malih vsotah varčevati. Vsi bogati narodi so varčni. Prav zato so bogati, ker so varčni. Zato je pri vsakem poklicu varčnost prav tako potrebna kot pridnost in sposobnost.

2. Uči vlagatelja male stvari uvaževati. Kdor v malem ni zvest, ne zna z velikim prav ravnati. Kdor malo stvar zanemarja, ga vsaka velika reč pokoplje.

3. Prihrani vlagatelju denar, ki se drugače sproti v roki zmane.

4. Odvaja mladega človeka od zapravljanja t.j. od izvajanja denarja za nepotrebne reči. Pri marsikom tvorijo nepotrebni polovico stroškov.

V zapravljanju obstoji pol draginja.

5. Odvaja mladega človeka od gostilne in ga navaja k treznosti.

Ali ste že ustanovili v odseku Čebelico? Če še ne, storite to takoj! Po preteku tega poslovnega leta ne sme biti nobenega odseka brez Čebelice. Navodilo o vodstvu Čebelice in tiskovine dobiš pri Društveni nabavni zadrugi, Ljubljana, Ljudski dom.

MLADINA, LE VEDNO VESELA! A BREZ GREHA!

Filip Nerlj.

Srenjske organizatorične tekme.

Glasom sklepa občnega zbora O. P. z dne 30. sept. 1923 prinašamo v naslednjem tri deklamacije določene za srenjske organizatorične tekme. Sklep občnega zbora je, da mora vsak odsek postaviti toliko deklamatorjev na tekmo, kolikokrat po 10 rednih članov ima. Zadostuje ena pesem, biti pa mora izbrana izmed treh v naslednjem določenih. Opozarjamo tudi na to, da se pesem ne sme samo predavati, temveč deklamirati, pravilno prednašati. V ta namen je najboljša, če se oglasi in nauči več članov, izmed katerih potem po preizkušnji izbere odsekovski odbor najboljša.

Sam.

Gorje mu, ki v nesreči biva sam;
a srečen ni, kdor srečo vživa sam!
Imaš li, brate, mnogo od nebes,
od bratov ne odvracaj mi oces!
Duh plemeniti sam bo nosil boli,
a sreče vžival sam ne bo nikoli.
Odpri srce, odpri roke,
otiraj bratovske solze,
sirotam olajšuj gorje.
Kdor pa srečo vživa sam,
naj še solze preliva sam!

S. Gregorčič.

Daritev.

Daritev bodi ti življenje celo:
oltar najlepši je — srca oltar,
ljubezen sveta v njem — nebešk je žar,
Gospodu žrtva vsako dobro delo,
o, da srce gojilo bi vsekdar
ta sveti žar, naj živo bi gorelo,
enako kresu vedno ti plamtelo,
Bogu in domu žgalo vreden dar!

Odločno odpovej se svoji sreči,
goreče išči, drugim jo doseči,
živeti vrli mož ne sme za se.
Iz bratov sreče njemu sreča klije,
veselje ljudsko njemu v oko sijje,
in tuja solza mu meči srce!

S. Gregorčič.

Pesem iredentistov.

Mi smo minerji! — zarili smo v rove
gnev in obup in vse misli gorjupe;
vse svoje sanje in nade in upe
skrili pred solncem smo v črne domove...

Dol pod Dalmacijo, Istro, pod Krasom,
solnčnimi Brdi, vipavsko dolino,
gozdom trnovskim in soško kotlino
pesem minerjev s proroškim gre glasom,
mrko nasproti gre svobodnim časom,
mrka preprega že vso domovino...

Čujte nas, bratje, o dajte nam znak,
v Belgradu, Zagrebu, beli Ljubljani,
da od Dalmacije daleč gor v Brda
dvigne po rovih se narod teptani,
da se od isker bolesti in roda
ognej razširi kot blisk na vse kraje,
čujte nas bratje, o, dajte nam znak,
v Zagrebu, Belgradu, beli Ljubljani —
in že pod Trstom in pod solnčno Gorico,
Puljem in Reko in zadnjo vasico
svet se zaziblje, ves hkrati zamaje,
vse z dinamitom poženemo v zrak — — —

Ko se zavleče poslednji oblak,
zadnji v daljavi poleže se jek,
ne več minerji, zidarji svobodni,
bomo gradili na zemlji tej rodni,
v solncu svobode nov ustvarili vek...

Ivo Gruden
(Po Čitanki za meščanske šole III.)

P. Bernard Ambrožič:

Duhovne vaje za Orle in druge fante.

„Med najsrečnejše dogodke v fari bo pač štel dušni pastir trenutek, ko more s prižnice oznaniti svoji verni srenji: Prihodnji teden se bodo pri nas na željo tukajšnjega orlovskega odseka vršile duhovne vaje za Orle in druge fante.“

Tako nekako je dejal na jesenskem občnem zboru O. P. eden izmed utemeljevalcev tozadevnega predloga, ki je bil pri glasovanju navdušeno sprejet. Med najsrečnejše dneve sem štel tudi jaz tiste dni, ko sem v minulem adventu vodil take duhovne vaje v Št. Jurju pri Grosupljem. Mislim, da bo prav, če o teh duhovnih vajah nekaj poročam v „Mladosti“.

Vršile so se tri dni. Začetek je bil v četrtek, 20. dec. ob 4. uri popoldne. V petek in soboto sta bila po dva govora samo

za fante (in može), vmes spovedovanje, v nedeljo zjutraj sklepni govor pred vsem navzočim ljudstvom, nato med sv. mašo skupno sv. obhajilo.

Vsebinsko govorov: Duhovne vaje — resen pogled v notranje življenje. — Zapovedi božje — dar božji. — Naši grehi — naša nespamet. — Čisto življenje — edina sreča. — Pri Jezusu — najboljšem prijatelju. — „Tvoji smo, tvoji hočemo biti“ — klic fantov sebi in vsej fari. — Vmes (v soboto popoldne) prijateljski pomenek z Orli samimi v društveni dvorani.

Kolikor sem poklican soditi, mislim, da so se duhovne vaje v celoti prav dobro obnesle. Udeležba pri govorih številna, dasi ne enakomerna. Največ do 120, najmanj 70. (Fara šteje komaj 1000 duš.) Pri zakramentih

mного več, nekateri pri obh. mizi po večkrat. Pripominjam, da od duhovnih vaj ni mogoče izključevati mož, ker so mnogi med njimi Orli in če se duhovne vaje raztegnejo od Orlov-fantov na vse druge fante, bo pač isto treba storiti tudi glede mož.

Jaz sem ob začetku duhovnih vaj napovedal takojšnje spovedovanje fantov, ko teh zmanjka, spovedovanje mož, in če bo še kaj časa, lahko pridejo proti zadnjemu tudi žene in dekleta. V nedeljo zjutraj pri skupnem sv. obhajilu isti red.

Vse se je tako izvršilo. Ker je fara majhna, so v teku treh dni skoraj vsi, ki so hoteli, lahko prišli na vrsto. Vendar mi nazadnje ta ureditev ni bila všeč. Zakaj ne?

Precej fantov, ki niso Orli, je prišlo samo k enemu ali dvema govoroma, potem so prešli sv. zakramente in so — izginili. Ni jih bilo več k pridigam in ne v nedeljo k skupnemu sv. obhajilu. Zanje so torej bile te duhovne vaje zgolj lepa priložnost, da so opravili „adventno dolžnost“, to je pa za uspeh duhovnih vaj premalo. Bistvo duhovnih vaj je v tem, da se za nekaj dni — ne zgolj za eno ali dve uri — otreseš kolikor mogoče zunanjega življenja in se uglobiš v notranjost ter se tako bližaš Bogu. Za dobra dva dni v zimskem času na kmetih skoraj vsak fant to lahko stori brez škode za zunanje življenje. Pa če bi tudi to zunanje življenje imelo trpeti kakšno škodico — nič ne de, ali ni notranje življenje nad zunanjim skoraj toliko vzvišeno — kot Bog nad človekom?

Zato bi jaz drugič drugače napravil. Pri uvodnem govoru bi oznanil, da bom začel fante, udeležence duhovnih vaj, šele zadnji dan (v soboto) spovedovati. V četrtek in petek naj pa pridejo drugi.

Mislim, da bi se na ta način lažje dosegla enakomerna večja udeležba pri govorih, s tem obilnejši smisel za resnost duhovnih vaj — torej tudi več resničnega uspeha — zraven pa lepša, naravnost impozantna udeležba pri skupnem sv. obhajilu. Mislim, da to zadnje ni majhnega po-

mena ne za obhajance same kakor tudi ne za vse navzoče verno ljudstvo. (V našem slučaju je bilo pri skupnem sv. obhajilu le okoli 65 fantov in mož.).

V večjih farah bi seveda bilo treba zadnji dan dobiti več spovednikov, da bi lahko vsi opravili spoved. Morda bi rad prihitel pomagat še kak sosednji gospod, ker ob takih prilikah imajo spovedanci radi izpremembo in gredo rajši k tujemu spovedniku. Zato se skupno sv. obhajilo lahko napravi v delavnik — tudi tak dan bo na povabilo cerkev polna ljudstva. Na vsak način je pa za sklep dober krepak apel na faro — — —

Jutranje govore je najprimernejše postaviti po skupni jutranji vsakdanji pobožnosti, kakor je že v fari v navadi. Takrat se lahko brez kake krivice napram pobožnim vsakdanjicam ženske pozovejo, naj cerkev zapuste. Nekateri voditelji duhovnih vaj so mnenja, da bi se govori ob duhovnih vajah bolj primerno vršili v dvorani nego v cerkvi. Rad verjamem, zlasti v kraju, kjer je cerkev zelo velika, dvorana pa pripravna. Ugodnost je pa tudi ta, da ni treba nikogar iz cerkve izključevati.

Udeležba pri duhovnih vajah mora biti že prej dobro organizirana, preden pride v faro voditelj. Ljudstvo naj bo s prižnice živo na izreden dogodek opozorjeno, Orli pa morajo med fanti osebno agitirati. Zlasti sami naj se zavedajo, da jih orlov ska disciplina veže k vsem govorom. Z zgle-dom in spodbudno besedo naj skušajo isto doseči pri tovariših, ki niso Orli. Tudi doma naj tiste dni žive bolj zase, varujejo naj se nepotrebne, obilega govorjenja in zabav, berejo naj spodbudno knjigo; sploh žive bolj notranje po navodilih, ki jih bo itak dal voditelj v nastopnem govoru.

Duhovne vaje kot vsesplošno nujno priporočilo so v naši organizaciji sicer še dokaj nov pojav in se letos še ne bodo popolnoma udomačile. Vendar vem, da se bodo v bližnjem postnem času tu in tam vršile, zato sem napisal te skromne izkušnje. Bog blagoslovi Orle in vse, ki jim slede na tem potu!

O

† Anton Urh.

Sredi dela za Orla je odšel v boljšo domovino. Ravno za 13. januar je sklical sejo, da se končno odločijo za zidavo novega doma in napravijo potrebne načrte; a prav ta dan se je preselil v ozki grobni dom.

Že kot dijak škofijske gimnazije je ves gorel za katoliške organizacije in bil neumorno delaven. Najlepši uspeh tega dela je lep društveni dom v njegovi rojstni vasi Podlipi pri Vrhniki. Temu delu je posvetil

mного šolskega časa in vse počitnice, ko je prirejal s sošolci in prijatelji predstave in predavanja.

Vesetje dijaških let je še bolj vzplamtelo v bogoslovju. Nekatero njegovo predavanje v Soc. krožku Cirilskega društva o tem predmetu je vzbudilo dolge in živahne debate, ki so netile v njem in tovariših ljubezen do organizatornega dela. Pa že tedaj ga je močno ovirala bolezen, ki je grozila uničiti ognjevito življenje.

A kljub slabemu zdravju je srečno dovršil študije in bil l. 1917. nastavljen kot kaplan v Dolu pri Ljubljani. Plamtečega ognja je žarela njegova duša. Hotelo se mu je dela, in tega je obilno našel in se ga tudi pogumno lotil.

„Mi moramo narod dvigniti na višjo stopnjo izobrazbe“. Ker tedaj radi vojske skoro ni bilo fanta doma, je to hotel udeležiti pri dekletih kot bodočih materah in gospodinjah. V ta namen je prirejal sam in s pomočjo drugih poučne tečaje in predavanja. Za matere pa je ustanovil M. D. za žene.

Pa tudi mladeniči so bili njegova skrb. Orlovsko delo je tedaj počivalo. Zato pa je ustanovil za fante mlad. M. D. Bilo je sicer pičlo število, a ti so uživali njegovo ljubezen.

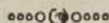
Ko pa je po vojni Orel široko razprostrl svoje peruti preko Slovenije, je bil on med prvimi in najidealnejšimi, ki so vso svojo silo ljubezni posvetili temu delu. In

to je ohranil do zadnjega. Naj se je govorilo proti Orlu, naj je v svojem trudu doživel neuspehe, on je bil z vsem srcem zanj vnet, vedno optimist, ki je rad povdarjal: „Delajmo nesebično, nekaj vspeha bo že“.

Orla pa si je predstavljal krepkega mladeniča po duhu. V zdravem telesu čist in bister razum ter krepka, neomajna, za dobro vnet, požrtvovalna volja, ki se ne da voditi po razvajenih čustvih in nizkotnih strasteh.

Ta vzor je želel vresničiti v svojih Orlih. V to mu je služilo vse. Bil je čudovito iznajdljiv, vedno in povsod je znal to z ljubeznijo, pa odločno povdarjati. Sam pa je bil najlepši zgled. Rad je žrtvoval n. pr. počitek, katerega je bil zlasti zadnji dve leti tako potreben, samo da bi kaj dosegel, da bi fantom pokazal, da je za dobro stvar treba kaj žrtvovati. Sploh je bil njegov idealizem do konca tako velik, da je pri tem pozabil nase. Bil je pač eden izmed onih velikih mož, ki za blagor bližnjega žrtvujejo sebe. „Naši mehkužni in sebični dobi je treba pokazati, da si znamo vsaj mi kaj odreči“, je rad odgovoril tistim, ki so mu prigovarjali, naj bolj misli nase.

„Eno bi še rad videl, preden odidem iz Dola tako ali tako (mislil je, ako umrjem ali se pozdravim in bom prestavljen), da bi še dom spravili pod streho“. Česar pa sam ni mogel doseči, bo dosegel njegov duh živeč v bratih, ki se mu bodo izkazali hvaležne in na ta način postavili spomenik njegovemu spominu. — *td.* —

P. Bernard Ambrožič: Lep orlovski praznik je bil ...

V mislih imam praznik Brezmadežne v minulem decembru. Popoldne me je prijaznost vrhniških Orlov zanesla v njihov kraj in ker sem odnesel s seboj v Ljubljano res prav lepe orlovske vtise, naj jih izve tudi naša „Mladost“.

Če Vrhniko na tem mestu kar brez ovinov s pravim imenom nazivam, nočem s tem napravljati nikakih posebnih poklonov, še manj se hočem Vrhničanom dobrikati. Prepričan sem, da so naši bratje in sestre tam okoli prav tako ljudje z mnogimi napakami in nerodnostmi, ki jih bodo morali s krepkim izklesavanjem svojih značajev še prav pridno odpravljati kakor povsod, — na drugi strani pa tudi vem, da je orlovski praznik še marsikje tako lepo, tu ali tam morda še idealneje potekel nego na Vrhniku. Pišem baš o Vrhniku pač zato, ker sem ondi bil, in razglašam v orlovski svet

s pravim imenom zato, da ne bi kdo dejal. To je spet en čeden opis, ki pove, kako naj bi bilo — toda bilo ni ...

Pa je le bilo in kar je bilo, je pokazalo, da orlovska organizacija napreduje, to pa ne le po številu članstva in prijateljskega podpornišтва, temuč napreduje tudi resnična orlovska vzgoja.

Po prihodu na Vrhniko sem vprašal najprej pastirje ondotnih duš: Kaj ste že imeli? Kako je bilo? Kaj bo še danes?

Vse so mi povedali. O Orlih sledeče: Po sv. maši zjutraj so vsi do zadnjega pristopili k mizi Gospodovi — oba odseka, Vrhnika in Verd. Orlice skupno z Marijino družbo. Sedaj po večernicah te bo čakalo v Domu 19 mladih fantov, da jih slovesno sprejmeš za člane — ostalo boš sam videl.

Po večernicah torej v Dom. Na odru je res stalo v polkrogu napovedanih 19

fantov v kroju, sredi med njimi pripravljen prostor za povabljenega govornika. V dvorani so pri pogrnenih mizah tesno skupaj sedeli povabljeni gostje, Orli obeh odsekov, Orlice obeh krožkov, starši, znanci, prijatelji . . . zlasti tam zadaj je bila huda gneča. Naraščaj so čisto pravilno pustili doma, le neki prav prijazen majhen deček se je pozneje zelo zaupno oklenil moje roke in mi je dejal: Jaz sem tudi Orlič in vas pustim prav lepo pozdraviti . . .

Začelo se je z deklamacijo Pregljevih Makabejcev, nadaljevalo z govorom. Sledil je sprejem in ko je odmeval v dvorano odločen enoglasni „Obljubimo . . . obljubimo . . . obljubimo“ . . . se mi je zdelo, da od razprostrte orlovske zastave v ozadju odra odmeva:

„Kladivo . . . Kladivo . . . Kladivo . . . v rokah . . . Boga . . .“

Oglasila se je orlovska himna in dvorana je završala na noge. Pa je padel zastor in posedli smo spet k mizam, novi bratje prav v ospredju. Sledila je na odru nekakšna akademija domačih Orlov in Orlic. Pokazali so nekaj čednih vaj, ki so bile od časa do časa prekinjene z dobro prednašanimi deklamacijami. Vmes so pa že nikoli mirujoče Marte tekale po dvorani in so servirale čaj in „keks“. Ne morem reči, jeli vsak dobil ali ne, za svojo osebo vem, da sem dobil prvi in potem še enkrat.

Takrat sem se začel malo bolj po domače razgledovati po dvorani nego prej z odra doli. Iskal sem znanih obrazov ali pa takih, ki bi hoteli šele znani postati. Obojih sem našel. Prav neprisiljeno prijazno so mi pripovedovali zgode in nezgode svojega orlovanja, videl sem med njimi iskreno prijateljstvo; če se ne motim, se mi je vsaj bolj od daleč odkrila tudi preračunjena — upam, da najplemenitejša — tekma med orlovstvom Vrhničke in Verda. Govoril sem tudi s starejšimi in neki blag oče mi je s ponosom kazal Orle in Orlice, ki so njegovi, in mi je zadovoljno pripomnil, da je svoj čas že „Orlič“ na veseli pošti nekaj čivkal o njegovem „orlovskem gnezdu“ doma. — „Pa se vam zdi, kajne, da so dobro spravljene v tej organizaciji vaši otroci?“ — „O, tisto pa, moram reči. Vidim sam, kako je, in vem, da je prav. Pa vam tudi rečem, če bi ne bilo — jaz bi hitro napravil konec za našel!“

Na odru se je pokazal neizogibni predsednik in je z različnimi zahvalami zaključil „oficijski del“.

Precej v prvi sekundi, ko se je začel „neoficijski del“, sem postal z enim očesom začuda pozoren, kakšen bo ta del.

Kot hud orlovski „centralist“ sem bil za vsak slučaj pripravljen pravočasno „izginiti“, da bi mi ne bilo treba morda drugi dan v „centrali“ kaj manj povoljnega povedati. Toda vse drugače je bilo. Izredno domače, a vendar obenem nekako slovesno razpoloženje je nemoteno vladalo dalje.

Dvojega sem bil zlasti vesel. Prvič se ves čas našega sestanka ni iztočila ne kapljica alkohola. Nekateri imajo nas Slovence za tako izpite, da trdijo o nas — brez alkohola še veseli ne znajo biti. Vrhniška orlovska družina je pokazala, da to zna. In kaj je namesto surovega alkohola veselo razpoloženje vzdrževalo? — To je tisto, kar je mene v drugi vrsti tako veselilo — bila je pesem! „Naši dedje so pesem imeli“, pravi Pregelj, Vrhničani in Verjani imajo pesmi toliko, da je skoraj „udarila čez“ kot njihova Ljubljanka par dni prej. Kar zvrstiti se niso mogli, vsako omizje je bil svoj zbor. Tu Orli, tam Orlice, doli v sredi krepak zbor rokodelcev, drugod zopet mešani zbor . . .

O, to je veselo in lepo v taki orlovski družini — postati moraš vsaj majčkeno blag in mehak pri srcu, pa si magari bil cel divjak! Še nekaj naj omenim. Bolj v ozadju so sedeli Orli z Verda, sami mladi, prav uljudni fantje. Šel sem mednje in smo se pogovarjali. Ne vem, kako mi je „padlo v oči“, da nobeden ne puši. Poprašam jih o tem, pa mi po vrsti zatrjujejo, da sploh niso kadilci. — „Jaz nisem še nikoli“, „jaz sem se že čisto odvadil“ itd. — „Hm, denarja nimate“, sem jih podražil. — „O, imamo, saj zaslužimo, pa ga drugače porabimo“. — „Pa so vsi verski fantje pri Orlih?“ — „Samo par ponočnjakov ni“.

Še nekaj šaljivih „govoranc“ je prišlo brez programa na dnevni red. Tudi te so napravile svojo dolžnost. Smeh je eno najboljših zdravil in vprav vrhniški gospod zdravnik, ki je bil tudi navzoč, nam je pred slovesom brez črk zapisal nekaj prav učinkujočih tozadevnih receptov. Pa čisto, čisto zastonj! Do sedmih se je dvorana izpraznila. Vsak je odšel z vidnim žarom na licu — odsev neizkvarjene radosti v srcu . . .

Vrhničani in Verjani, ponavljam — nimam namena laskati se vam — čemu neki? Opisal sem orlovski praznik, ki je bil lep še marsikje, ne zgolj pri vas. Slučajno igrate v tem opisu vlogo vi — priznam: igrali ste dobro, upam, da niste zgolj „igrali“ . . . V skromnem prepričanju, da vam to moje pisanje ne bo v prevzetnost, temveč v novo spodbudo vam, meni samemu in vsem bratom in sestram po orlovski domovini, vas pozdravljam. Bog živi!

(Slika).

Naša prekmurska ženitovanja so precej zajemljiva. Glavno vlogo imata pozivač in starešina s svojimi govori.

Kadar pozivač poziva svate na gostovanje, tedaj navadno govori tako-le:

„Mir krščanski in božji blagoslov želim tej poštenu hiši.

Poslan sem k vam od (Cvetka Marka) ter od njegove tovarišice in tudi njegove zaročnice iz (Kobilja, Stanke Jurice), ki sta se zavezala po božji odredbi na žitek svetega hištva. Dan svojega radovanja hočeta obdržati na prvi dan prihodnjega tedna. V ta namen vljudno pozivajo vas in druge prijatelje na večerjo določenega dne ali pa na kosček kruha in dva ali tri kozarce vina. Zato se ne morete z ničemer izgovarjati, ampak si pripravite trde mošnje, glasne golte, bistre pete ter ostre nože.

Dragi moji prijatelji! Nič se ne bojte! Imamo ulovljeno sinico, katero skubi devet bab že tri dni. Z njenim perjem bomo nastlali okoli hrana, da se ne bi udaril, ako bi kdo padel. Mesa imamo mnogo: krmili smo bika, na rženi letvi privezanega. Ko je pa postal debel, smo ga ubili. Ustrelili smo brava, peljali smo ga prek kobilskega polja. Mesto, kjer smo ga razmesarili, se še vedno pozna. Sala je imel toliko, da nismo vedeli kam z njim. Prišla je neka deklica in ga pograbila v predpasnik. Odnese ga je na hišo in shranila v lešnikovo lupino. Prišla pa je mravlja in vse pojedla.

Slanino smo obesili za sleme. Vrv se je utrgala in slanina je padla dol ter prosnice podrla. Na pajčevini je obvisela, ki jo je pa komaj obdržala.

Da bi nam ne zmanjkalo mesa, smo poslali cigansko dekle na suhi brod rib lovit. Ulovljene si meče v nedra. Poslali smo tudi v gozd tri lovce divjačino streljat. Prvi je slep, drugi je šepav, tretji pa čisto nič ne vidi. Slepi bo streljal, šepavi bo lovil, a tretji bo nosil.

Zato se ne izgovarjati, imeli bomo dovolj hrane. Voz se pelja za vozom s pečenimi ribami, da si bomo menjavali hrano ob petkih. Odšlo je na lov dvajset lovcev. Ti so ustrelili lisico, ki je padla na zajca, zajec na srno, srna na jelena, jelen na volka, volk na brava, brav na bika, bik na kozo, koza na ovco, ovca pa v skledo. Tako bomo menjavali hrano in slaščice.

Razen tega so obljubili nevestini starši, da vam hočejo trud povrniti, če jim podaljša vsemogočni Bog življenje in jih ob-

dari z drugimi dobrotami. To so nakratko moje besede do vas“.

Odgovor pozvanega gosta: „Lepo se zahvalim za njihovo poštenje in za prijateljsko ljubezen, da niso pozabili nas. — Če nas bo živil gospod Bog ter obdržal v moči in v zdravju, jih pridemo obiskat. V našem imenu jih pozdravite!“

Gostovanje se začne približno od šestih do sedmih zvečer. Ko se gosti zberejo v hiši, pride starešina, potrkna na vrata in se pokloni, rekoč: „Hvaljen Jezus Kristus, mir vam bodi! Ne vem, ali sem prišel prav ali ne? Čudno se mi zdi, da nas ni bilo toliko takrat, kolikor nas je sedaj, to je bilo pred par tedni. Tedaj smo zaročili par mladenčev ter zaroko zapečatili s kruhom in z vinom. Vsega pa nismo mogli doma napraviti, zato smo šli k duhovnemu očetu. Tam smo dali trikrat oglasiti naše sklepe. Vse to je ostalo do sedaj. Danes smo zopet šli k duhovnemu očetu, da bi sprejela naša dva mladenca hišni zakon in ga s prisego potrdila. Zato vas vprašam, če smo prišli prav in če smo našli, kar smo zaročili“.

Odgovor gostov: „Da, prav ste prišli, ampak kakšne vzroke in pravice imate iskati to našo — stvar — mi je nočemo prodati“.

Starešina našteje nekaj vzrokov, zakaj jo imajo pravico iskati. Končno se sklene kupčija za toliko in toliko tisoč. Kadar ima starešina že pravico v sobi ostati, tedaj mu pripelje pozivač napačno snaho, „kobulec“ imenovano. Te pa noče; zato mu pripelje zopet drugo, navadno družico. Tudi te noče pripoznati; končno uvidijo, da ga ne morejo ukaniti, zato mu privedejo pravo snaho z ženinom. Nato se vsi po vrsti vsedejo za mizo. (To vse se godi pred večerjo). Potem prinese družban v skledi vode in jo stavi pred starešino. Ta vstane in govori kratek nagovor. Za tem govorom prinese družban lešnikov in orehov ter jih položi pred starešino, ki vstane in tako govori: „Hvaljen Jezus Kristus! Ta naša snaha si je mnogo premišljevala, kakšen poseben dar bi mogla postaviti pred svojo pošteno rodbino. Zmislila se je na grozdje, na črešnje in jagode, ali vse to je nestalno. Končno se je zmislila na sad, kateremu ne škoduje ni zima ni vročina. Prosim vas, da držite tudi nad tem red!“

Nato snaha začne metati lešnike in orehe med goste. Ko so s tem gotovi,

prinesejo juho kot prvo jed. Sedaj pa kar po vrsti nosijo jedi. V kakem redu se to vrši, je odvisno od kuharic. Kadar se pečenke stavijo na mizo, prosi starešina za besedo ter začne govoriti. Takoj po govoru pa se nakloni, rekoč: „Hvaljen Jezus Kristus! Od predragega imena Jezusa Kristusa, brez katerega ne moremo ni leči ni vstati, da bi nam bil On pomočnik ter zagovornik v naši poslednji uri“. To govori držeč v roki steklenico z vinom. Slično mora vsak narediti, ki sedi za mizo. Kmalu nato prične družban pobirati darove za snaho. Proti koncu, okrog treh zjutraj po poslednji jedi govori starešina slovo: „Hvaljen Jezus Kristus! Prosim vas, nehaite malo s svojim govorom! Naša snaha bi rada rada par reči izpregovorila; ker pa ona ne more, bom vam jaz povedel. Zato vas prosim za odpuščanje! Prišlo je vreme, da se bomo morali ločiti. Zato se k vama obr-

nem, dragi moj oče in mati! Z Bogom mi ostanite! Bog vama plačaj mojo vzgojo! Koliko svetlih noči ste imeli zaradi mene! Tudi bratje in sestre, moji dragi, z Bogom ostanite! Če sem vam kdaj kaj zalega storila, prosim vas odpuščanja. Tudi jaz Vam vse iz srca odpuščam. Nadalje, draga moja botrina, ki ste me iz krsta dvignili, z Bogom ostanite! Vsa rodbina in vsi sosede, z Bogom ostanite! Bog vam naj plača vaš trud, da ste se potrudili na moje malo gostovanje. Vi pa, dragi moj oče in mati, ne odvržite me z mojim tovarišem! Bog vas blagoslovi v vašem stanju, tudi mene naj blagoslovi v mojem stanu! Z Bogom mi ostanite vsi skupaj!“

Po tem govoru sprevodijo snaho na novi dom. Drugi pa jedo, pijejo in se ve-sele, dokler se ne prikaže solnca luč.

Ta stara navada pa izginja bolj in bolj med narodom.

Duhovne vaje drugod. Les Jeunes d' Alsace javlja, da se je v okviru ondote mladeniške organizacije začelo živahno gibanje za fantovske duhovne vaje. To gibanje da močno narašča in da bo najzanesljivejši toplomer verskega življenja v mladinskih društvih. Posebno se je poprijela duhovnih vaj delavska mladina.

Orlovstvo. „Doneski k ideologiji orlovskega programa.“ Tako se imenuje 11. zvezek Orlovске

knjižnice. Ker želimo, da bi se vsi naši člani kar najbolj vtopili v duha in miselnost ter načela orlovstva, priporočamo vsem članom, da to knjigo pridno študirajo, ne samo bero. Kar je primerne-ga, naj se razlaga na fantovskem sestanku. Orlovski odsek na Verdu hoče knjižico razširiti ne samo med člani, temveč tudi med nečlani, ki so prijatelji naše organizacije. Priporočamo to tudi drugim odsekom v posnemanje. Knjiga se naroča v Društveni nabavni zadrugi in stane po pošti Din 20.

Primorje. Naši bratje v zasedenem ozemlju so priredili meseca decembra 1923 trodnevni telovadni tečaj v Dornbergu. Tečaja so se udeležili odsekovni načelniki in vaditelji; poleg teh je moral vsak odsek poslati na vsakih 10 članov še po enega telovadca. Kakor se vidi, kljub vsem zaprekam dobro delujejo, kar je gotovo hvalevredno. Žal, da nimamo ž njimi takih stikov kot z drugimi našimi odseki.

Brat Karl Dostal-Lutnov, častni član češkega Orla, skladatelj pesmi in pripovedk, je umrl 29. nov. 1923 leta ter je bil v svojem rojstnem kraju, v Prostestu pokopan.

Velik železobetonski stadion bodo zgradili na prostoru, kjer se je vršil veličastni brnski orlovski tabor, na takozvani Bauer-jevi rampi, za razne raztave in prireditve. Prva taka raztava za celo državo se ima vršiti 1. 1928 ob proslavi 10 letnice obstoja češke republike. Ob tej priliki se bodo vršile v stadionu razne telovadne in športne prireditve.

Les Jeunes d' Alsace, glasilo zveze katoliških društev v prvi vrsti telovadnih in športnih strasburške škofije izhaja že 40 let. Prva številka je izšla 1. 1884 pod imenom „Katholisches Vereinsblatt.“

Dr. Iv. Pregelj:

Slovenska legenda.

Povest.

2. Tuji popotniki.

Zarja je gorela na večernem nebu. Po samotni poljski poti je šlo petero potnih ljudi. Imeli so dolge palice v rokah kakor romarji v davnih časih. Eden med potniki je stopal naprej. Zamišljeno je šel, kakor v tiho molitev poglobljen. Drugi štirje so šli paroma za njim. Oni na desni v prvem redu je bil starec s sivo brado in plešo, a bil je očitno mož dobre žare, kakor so rekali stari Slovenci. Ne le zdravo in zamolklo rdeče lice, tudi njegova živahna kretnja je bila še zelo mladeniška. Nehote morda, morda vendar gnan od želje pridružiti se popolnoma vodniku, je venomer prehiteval soseda, resnega temnobradega človeka nizke, a čokate postave, prav tako tihega kakor vodnik, a neskončno bolj živahnega v obličju in očeh, ki so srepo iskale v daljo naprej. Skromna in bolj sama zase sta šla zadnja v redu. Sličila sta tovarišema pred seboj, sivemu in temnobrademu, a bila sta drugega rodu, drugega solnca sinova, krepkejša, manj okretna, tegobnejša. Izrazito se jima je črtal v licu dolgi nos, ki je rasel gladko izpod čela.

V Sok. glasniku, glasilo J. S. S. piše g. dr. Ravnihar, znani vodja vseh južnih Sokolov, v članku „50 letnica Unije francoskih gimnazij v Parizu“ med drugim tudi to, da je v mednarodni telovadni zvezi za Jugoslavijo pripoznan kot pravoveljavni član samo Jugoslovski sokolski savez. Ugotoviti pa moramo, da pozna g. dr. Ravnihar najbrže samo mednarodno telovadno zvezo z imenom „Federation internationale de gymnastique“, koje člani so jasno samo Sokoli, ne pozna pa katoliške mednarodne tel. zveze z imenom „Union Internationale des Oeuvres Catholiques d' Education“, ki ima svoj sedež v Parizu in koje pravoveljavno priznani član za Jugoslavijo je samo Jugosl. orlovski savez.

Hrvatski Sokol priredi 1. 1925 velik zlet v Zagrebu. V to svrhu priredi v 1. 1924 razne tečaje po župah in društvih. Sklenil je podvzeti vse korake, da pride H. S. S. do svoje prejšnje imovine, katero sedaj poseduje jugosl. sokol. župa v Zagrebu in Jugosl. sok. savez v Ljubljani. Hrvatski sokol. Savez šteje okrog 12.000 članov.

Češke Sokolice dobijo nov krog, ker se sedanjí premalo razlikuje od drugih tel. organizacij in se jim menda tudi premalo dopade. Sami pa namreč pravijo, da radi tega, ker so ga češke Orlice prevzele od njih. Toda razlika med krogom češke Orlice in češke Sokolice je taka, da jo mora še tako kratkoviden človek na prvi hip videti.

Sokolska telovadba na Češkem nazaduje. Neki opazovalec, ki se je udeležil več sokolskih prireditev, je dognal, da iste vidno padajo. Jasno se kaže, da njihova telovadba ni več na višini, kot je bila nekdanj. Kot dokaz temu navaja med drugimi tudi zlet „perustyske župe“, ki ima mnogo večji obseg nego orlovski župa Sv. Metoda v istem kraju. Na tem zletu je nastopilo samo 45 Sokolov. Sokolstvo se drži zlasti v mestih in trgih, na deželi pa nima dosti opore. Dosti imajo šolske mladine vsled pritiska sokolskega učiteljstva. — Češki Sokol je pa tudi politična organizacija, kar zelo potrjujejo zadnje volitve. Ob tej priliki so namreč izključili nekatere člane, ki so kandidirali na listi Ljudske stranke.

Češki Sokol je praznoval v preteklem letu 40 letnico ustanovitve prvega sokolskega naraščaja.

V Čehoslovaški republiki je bilo 5319 telovadnih društev koncem 1. 1922. Najmočnejši je Sokol, ker je tudi najstarejši. Imel je 2206 društev. Komunistovska federacija Del. Tel. Jednost je imela 1147 društev, Orel 1118 društev in Svaz Del. Tel. Jednoti (soc. demokratije) pa 848 društev. Češki Orel se je pa v letu 1923. tako razširil, da stoji danes na 2. mestu v republiki.

Najstarejši češki sportni klub je praška „Slavija“, ki je praznovala 28. nov. 1923. leta tridesetletnico. Kako

Kljub različni starosti je bilo vidno, da sta si podobna, kakor more sličiti samo brat bratu.

Zarja je ugasnila in le še vrhovi gorenjskih planin popotnim na levici so goreli, kakor da žarijo sami iz sebe, iz notranjosti. V tem odsvitu druge zarje je bilo prečudno videti, kako se je tegobno jesensko polje čudovito budilo pod nogami neznanih potnih. Kakor zarja v planinah, je žarelo tudi iz popotnikov v presladkem svitu v sivi in sinji somrak. V ta somrak pa se je budilo iz tal cvetje, nenadoma, neverjetno, pomladnje ob jesenskem, poletno ob poznozimskem: kurjice in marjetice, soldatki in božje žličice, kurja čevca in divji nagelj, šipek in jetrniki, žametna velikonočnica in brezlistni podlesek. Veja črešnje ob potu, ki je zadela vodnika po laseh, se je pokrila trenutno z belim cvetjem, dozorela trenutno, da je starec za njim veselo stegnil roko in utrgal od rdečega sadu. Zobaje je menil, da so slajše kakor one, katere je bil Gospod nekoč iztržil za konjsko podkev. Ko pa so prešli popotni samotni hrast, tedaj je stari od veselja skoraj zavpil: Glavica pri glavi je bilo vstalo čudno bogastvo rjavih gob iz mahovitih tal.

„Bajtarski kruh“, je klical stari in nabiral nočnega sadu in brbljal veselo proti tovarišem:

„Ne rečem, da niso črešnje slajše, zlasti, če je človek žejen, kakor sem bil jaz takrat, Ti že veš, Gospod, ko sem se branil pobrati polomnjeno podkev. Zdaj sem modrejši. Nabral sem gob. On ve, kako je zdaj na Kranjskem, ali so še tako gostoljubni ljudje, kot so bili svoj čas. Vse se lahko pripeti, kakor se je na Krasu, kjer so nama gnjat pojedli, Ti jim greh odpusti lakomnim, brez večerje bi le ne šel rad spat, pa tudi drugim ne želim tega“.

Stopil je bil medtem k vodniku in mu zaupljivo kazal, kar je bil nabral. Vodnik je dobrohotno priklimal in spešil dalje. Nekam poparjeno se je stari zopet pridružil svojemu drugu. Tedaj so stali na križpotju. Pot na desno je držala v vas, pot na levo v neko nejasno daljo, ki je ginila v mraku in čigar konec je sahnil nekje v silni dalji v daljnem obzorju. Z vasi se je tedaj oglasil večerni zvon. Popotni so obstali in vtonili v nemo molitev. Ko so odmolili, je zavil voditelj na levo. Starec za njim je nekam osupnil in se hotel znova pognati vodniku ob stran. A kakor od nekega visokega spoštovanja zadržan, se je premagal, obdržal korak s tovarišem in menil polglasno:

„Glej no, ali ga umeš? Reci mu no, da je še vedno prava pot boljša nego leva“.

„Če je ni izbral, ni boljša“, mu je odvrnil temnobradi in čokati sosed.

„Še vedno si prav tiste besede kot nekdanj“, se je vznevoljil starec. „Teman in kratek si in ne pomisliš, da si prav zato dal tistemu Martinu z Nemškega povod, da je učil krivo“.

Živo se je nato obrnil od svojega sopotnika po tovariših, ki sta šla zadej.

„Nu“, je vprašal, „kaj pa vidva? Ali tudi še nista trudna?“

„Nisva“, je odgovoril desni spoštljivo, a odločno in levi je pridal mehko:

„In ne bova na poti za Gospodom“.

„Prav“, je krotil starec svojo nevoljo in se jima pridružil. Nato je dejal: „Če misliš kaj očitati Grk, ni lepo. Gospod gre na levo. Naj gre. Jaz sem šel še vedno za njim. Tvoj rod pa je krenil davno na drugo stran“.

„Vem“, je odvrnil oni na desni, ki je sličil temno-brademu, „zastonj sem zaklinjal: Fotij nikar! Podlegel je napuhu“.

„Z bratom sva vajena hoditi“, je pripomnil tovariš in spremenil smer pogovora.

„Da sta?“ se je rahlo porogal starec.

„Od Soluna sva pešila h Kazarom“, je odvrnil oni.

„In nazaj“, je dodal brat.

„In od Carigrada v Velegrad in Rim in Blatni grad“, je velel prvi. Tedaj se je starec razhudil in dejal:

„Bahaštvo potepensko, ki ima ciganske podplate na nogah. Jaz pa pravim, da sem človek; pa če sem po višji volji spet na zemlji in iz mesa, naj povem po človeško, da imam ribiške noge in da bi vsaj sedel rad, če že bedim“.

Kakor v zadregi je nato pokašljaj in stopil hitreje, mrmraje nevoljno:

„Kakor da jaz pa Gospod nisva nič sveta obredla, temveč ležala lepo doma v smokvini senci. Kako se to povzdiguje in se“.

Stal je ob vodniku in dejal družabno:

„Saj vem, da je vse prav, kar storiš, Gospod. Pa to ti menda vendar ni neznano, da poštene ljudje zvečer počijejo in ne bandajo po noči okoli kakor cigani ali pa zanikerneži ponočnjaški. Poglej, Gospod, na desni je vas“.

„Vidim, Simon“ je odvrnil mehko vodnik.

„Pa greš v levo“, je trpel starec, „kje bomo prenočili? V polju? Pomisli vendar, da sva na Gorenjskem ne pa v Palestini, kjer so noči prijetne“.

Gospod je dejal poredno:

„O Peter, še si zmrzel, kakor v tisti noči, ko si me pred dekle —“

„Gospod“, je potegnil apostol svetega voditelja za rokav, da ne bi dogovoril, „kolikokrat sem te že prosil, da mi ne oponašaj tistega, pa zlasti ne pred pričami. Nu, saj ne bom več sitnaril in grem, grem, če mora biti vso noč. Ne bom je golsnil niti besedice več, dasi bi smel povedati v svojo opravičbo, da sva spet na Kranjskem — Ti že veš čemu — in da na Kranjskem še svetec sedemkrat greši, preden enkrat zazdeha pred spancem“.

Gospod ni odgovoril, tovariš starega Simona pa je dejal:

„Misli na visoko poslanstvo, za katero smo spet prišli na svet, Peter, in noge ti bodo lahke“.

„Ne bodo“, je menil vdano stari apostol, „a naj bo, kakor je božja volja in naj se zgodi“.

„Jako na nebese i na zemi“, sta jeknila v jeziku starih Slovenov sveta brata Ciril in Metod. Nato so vsi utihnili in spešili v prazno polje, ki se je budo

visoko cenijo Cehi telesno vzgojo, je dokaz to, ker sta proslavi prisostvovala tudi dva ministra.

Švica je dovolila svojim telovadcem in športnikom 65.000 frankov (ca 4.000.000 naših kron) podpore za udeležbo na olimpijadi v Parizu.

Švicarski telovadni list (Schweizerische Turnzeitung) izhaja že 66 let. To glasilo pa ni identično katoliškemu tel. listu (Schweizerische kathol. Turnzeitung), ki izhaja šele 3 leta in ki je last švicarske kat. tel. zveze.

Takso za prijave k tel. tekmam morajo plačati pri francoski, švicarski in drugih tel. zvezah in tudi pri mednarodni kat. tel. zvezi. S to takso krijejo razne stroške, ki so v zvezi s tekmo (darila, diplome, sodniki). Taksa je pa gotovo tudi velikega vzgojnega pomena.

Italijanska tel. zveza (Federazione Ginnastica Nazionale Italiana) priredi svoj 12. zvezni zlet, v času od 24. maja do 3. junija v letošnjem letu v Florenci. Ob tej priliki se bodo vršile tudi telovadne in lahkoatletične tekme.

500 milijonov madžarskih kron je dovolila madžarska vlada za udeležbo svojih tekmovalcev na pariško olimpijado. Tu so se Madžari zopet pokazali zelo dalekovidne, ker namreč dobro vedo, da se bo denar, ki so ga izdali, dobro obrestoval s propagando, ki jo bodo delali njihovi tekmovalci v inozemstvu.

Angleško-amerikanska olimpijada se ima vršiti letos v Angliji. Tekem na tej olimpijadi se bo udeležilo preko tisoč tekmovalcev iz Anglije in Amerike. Olimpijada se bo vršila na največjem stadionu na svetu, v Wembley ne daleč od Londona. Ta olimpijada bo gotovo več ali manj škodila veliki olimpijadi, ki se bo vršila v Parizu.

95 let star telovadec. V Švici, v mestu Luzern je umrl neki Jožef Kälin v 96. letu svoje starosti. Bil je najstarejši v mestu in obenem tudi najstarejši švicarski telovadec. Zelo je ljubil solnce ter se je dan za dnem solnčil. Njegovo življenje je bilo jako skromno ter je sam vodil gospodinjstvo, odkar mu je umrla žena. V polletnem času se je kopal vsak dan, kadar in kjer je le mogel. Zato je ostal zdrav in močan tako, da je še pred 10 leti nastopil pri prostih vajah na zletu v Basel-u. Do zadnjega časa je skoraj pri vseh telovadnih prireditvah sodeloval. Njegovi specialiteti sta bili glavna stoja in razovka. Do svojega 85 leta je redno zahajal k telovadnim uram in je bil najvestnejši član društva. Kako navdušen telovadec je moral biti, kaže že njegovo zanimanje za pariško olimpijado, ker je starček še par dni pred smrtjo prosil mlade telovadce, naj mu sporoče o uspehih na tej tekmi.

Mednarodna higijenična razstava se je vršila v preteklem letu v Strass-

bourgu, katere so se udeležile razne države. Priznanih je bilo več prvih nagrad, tako tudi Čehoslovaški, ki je na razstavi postavila lastni paviljon.

Jurčič Josip, Spisi. X. zvezek. Uredil dr. Ivan Grafenauer. Slovenski svetec in učitelj, Veronika Deseniška 1923. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena Din 20 — vez. Din 30 —

V „Slovenskem svetcu in učitelju“ nas popelje Jurčič nazaj v staroslovensko zgodovino, v čase sv. Cirila in Metoda. Iskrena domovinska ljubezen veje iz vsake strani te knjige.

Veronika Deseniška obravnava v dramatski obliki kos iz zgodovine Celjskih grofov. Ta snov je potisnila že prvi slovenski pisatelj Josipini Turnograjski pero v roko in prav sedaj jo obdelava Oton Zupančič tudi v dramatski obliki. Tri dni pred smrtjo je dokončal Jurčič svojo Veroniko, lahko rečemo, da je bil rokopis ob njegovem mrtvaškem odru še moker. Opiliti tega dela ni mogel. Preje ga je zasenčil smrtni angel. Iz Veronike Deseniške veje slovenski duh, kos slovenske grude se drži tega dela in zato bomo z veseljem segli po X. zvezku Jurčičevih spisov, da se iz njega napijemo velike ljubezni pisatelja do vsega, kar je slovanskega in slovenskega.

Josip Jurčič, Spisi II. zvezek. Uredil dr. Ivan Grafenauer 1923. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena broš. Din 20 — vez. Din 30 —

Drugi zvezek prinaša sledeče povesti: Jurij Kobila, Tihotapec, Urban Smukova ženitev, Klosterski žolnir, Grad Rojinje in Golida. Kolikor naslovov, toliko znamenitosti. Kobila obravnava snov iz naše protestantske dobe, Tihotapec nas spominja polpreteklih dni in njega živahno dejanje je povest splošno priljubilo. O tej popularnosti priča dvakratna dramatizacija tega dela, Steržajeva in Bajukova. Ljudje povsod to povest radi bero in to igro radi gledajo. Kdor se hoče nasmejati, naj čita Urban

v novo pomlad, poznavajoče veliko dobroto, ki so jo prinesli veliki dobrotniki, ki so šli čezenj. Kakor za poletne noči so brneli murenčki v travi in iz večernega hladu je deževalo svetlih kresnic kakor ob kresu. Še svetega Petra je čez nekaj časa prevzela milina noči in svetlobe, ki se je lila od zvezd, nizkih in velikih kakor na dlani.

„Prav tista noč kot v vrtu Getzemani“, je zamrmral proti sosedu. Ta je odvrnil trpko:

„Ko je Peter spal“.

„Sebe glej, počemu si šel v Damask“, se je razljutil Peter. Pavel je dejal proseče:

„Odpusti, resnica je. Slab si bil, jaz pa sem bil grešnik“.

„S trepetom poljublja prah vajinih nog“, sta jeknila brata za njima, polna svetih čustev za velika apostola pred seboj. Kako majhen se jima je zdel greh onih dveh v primeri z njiju nevrednostjo. Peter je bil potolažen. Gospodu pa, ki je vse čul, je obrobilo sladko veselje obraz. Vesel je bil skromnih solunskih bratov, vesel Pavla, ki je še trpel, in vesel tudi svojega Petra, svoje zlate ribiške duše z ribiško godrnjavostjo, a neskončno vero in ljubeznijo.

Šli so dalje v noč. Nenadoma pa je vzšla zvezda pred njimi in sijala živo. Sveti vodnik in njegovi spremljevalci so obstali. Gospod je stegnil roko in pokazal na luč in dejal:

„Peter, glej!“

„Vidim, Gospod“, je dejal apostol.

„Tam bomo legli in se odpočili“, je govoril Gospod.

„Kje neki? V polju?“ je mislil Peter, glasno pa je dejal: „Tvoja volja, Gospod!“

(Dalje prihodnjič).

Smukova možitev. Klosterski žolnir nas zanese nazaj v romantične čase in romantične dogodke, kot so jih ljubili naši očetje in matere in jih še danes mladina ni nenaklonjena. Isto velja o povesti Grad Rojinje.

V Lomu.

V Lomu smo priredili Orli 20. januarja 1924 telovadno akademijo. Pred začetkom je udarjal tamburaški zbor narodne pesmi. Po pozdravnem govoru gosp. župnika je nastopil višji in nižji naraščaj in proizvajal proste vaje. Sledila je deklamacija „Orlovska budnica“ in govor br. tajnika And. Meglič. Posebno lepo je bilo gledati naraščajnika, ki je deklamiral pesem „Telovadec Jakec“ iz zadnje št. „Orlica“. Nazadnje je bila igra „Vedežavalka“. Med pavzami je lepo prepeval društveni pevski zbor.

Raka pri Krškem.

Po lepo uspelem celodnevem orlovskem tabornu, ki se je vršil 30. septembra 1923 in ki je pokazal sad enoletne orlovske šole, odsek deluje dalje. Na občnem zboru, ki se je vršil 21. okt., je bil izvoljen po večini stari odbor. Napravili smo

nov drog. Za Miklavža si je pa odsek nabavil tamburice (3), kar sicer precej stane, toda upamo, da se že bo našlo kritje za to. Na Novega leta dan smo vprizorili „Pastirce in Kralje“, lepo božično igro s petjem. Na splošno zadovoljnost se je igra na praznik sv. Treh kraljev ponovila. Obлеко kot tudi vse ostale potrebščine smo imeli izposojene od Ljudskega odra iz Ljubljane. Kako pa telovadnica, sporočim prihodnjič.

Verd.

Orlovska družina na Vrhniki se je preveč pomnožila, zato se je moral en del preseliti v novo gnezdo. Število telovadcev je naraslo čez 40, toliko števila pa ne more obvladati en sam četovalja. Zato smo ustanovili odsek Verd. Seboj smo vzeli 25 telovadcev in štiri veterane. Pri Podzvezni tekmi se bomo predstavili vsem odsekom. — Ude-

ležili se je bodo z vrsto (16), poleg tega še z dvema za prvenstvo in štirimi za malo prvenstvo. Vaje se že dobro trenirajo. Kakor čujemo, bo na tekmi

precej vroče, ker se nekateri odseki že precej pripravljajo. Nič ne de, se bomo tudi mi stremili do zadnje mišice. Na svidenje na bojišču.

○○○○○○○○

Uganke za naše Orle.

(Sestavlja Peter Butković-Domen).

1. Dve skriti vrstici.

Občutljivost, religija, zrelost, miroljubnost, norčavost, vsiljivost, njergač, viteštvo, šaljivost, vernost, streznost, lenoba, indiferentizem, grozovitost, milosrčnost, ganljivost, nesebičnost, plašljivost, šegavost.

V prednjih črkah vsake posamezne besede so zaporedoma skriti zlogi dveh vrstic orlovske himne. Kako se glasita ti dve vrstici?

2. Številčna uganka.

1	2	3	4	5	žlahtna kovina,
3	4	6	2	3	kralj Hunov,
3	7	5	8	9	zvon v glasbi,
10	11	6	12	3	orano polje,
6	13	8	3	14	zapravljevec,
3	15	8	6	2	mesec,
5	16	17	7	3	sprememba morske površine,
2	5	10	17	18	kuhinjska posoda,
12	10	19	7	3	sorodkinja,
6	7	8	3	12	pridevnik za vrsto bolezni prešičjega mesa.

Namesto števil postavljamo črke; iste številke, iste črke. Pravilna rešitev ti da v debelo tiskanih številkah naslov dveh orlovskih publikacij.

Rešitev ugank naj se pošlje po dopisnici do 29. februarja na uredništvo Mladosti. Dva rešilca, ki se bosta izžrebala, dobita po en izvod „Orlovstva“.

Rešitev ugank v 1. št.

1. Kvadrat: Banat, maslo, obroč, teran; Nanos, čizek, sraka, revež. Beseda v treh zvezdi-

cah je ost; torej čitaš: I.—II. je srčnost, III.—IV. je točnost.

2. Kryptogram: Začni pri najkrajšem listu in končaj pri najdaljšem; tako dobiš ime lista: Mladost.

Obe uganki so prav rešili: Torkar Vladimir, Lesce; Mrak Iv., Šk. Loka; Hribar Mart, Ljubljana; Vrhunec Janko, Selca; Zvonkar Iv., Št. Vid; Slokan Jak., Celje; Sever J., Ježica; Orehek M., Ljubljana; Klančnik Fr., Celje; Arhar Fr., Ljubljana; Štrukelj Vinko, Ljubljana; Petercel Fr., Šk. Loka; Mihelič St., Maribor; Mihelič Leopold, Maribor; Kordež Zdravko, Maribor; Demšar M., Šk. Loka; Tonkli Štef., Ljubljana; Plevel Vinko, Št. Vid; Krošl Tone, Maribor; Lorenci Iv., Maribor; Vidic Fr., Bled; Kavčič Jak., Maribor; Prešnjak Bogomir, Maribor; Rataj Ant., Maribor; Pušnjak Štef., Št. Lovrenc; Kocbek Jož., Maribor; Oven A., Ljubljana; Cuderman Ign., Preddvor; Damiš Fr., Ormož; Vehovec Hugon, Griže; Filipič Joško, Žiri; Žakelj Jos., Žiri; Bizjak Iv., Preddvor; Kopač Andr., Ljubljana; Perkovec Alb., Moste; Kos Fr., Kranj; Lodrant Ožbe, Prevalje; Klinc Fr., Vojnik; Kolar Ant., Maribor; Vider Leop., Ljubljana; Šoberl St., Jesenice; Kunsterle Pet., Prevalje; Turšič Ant., Ljubljana; Čamernik Henrik, Št. Vid; Modic Al., Rakek; Stukovnik Fr., Velenje; Petan Janko, Št. Vid; Rotovnik Jože, Slovenjgradec; Reštelj Ivan, Šmartno; Bahor Jože, Vinica; Lenče Jos., Višnja gora; Kopač Iv., Šmartno; Vidic Lojze, Višnja gora; Fran de Cecco, Prežganje.

Izžreban je bil Kavčič Jakop, Maribor, in je dobil v dar dr. Krekove Izbrane spise I. zvezek.

Erman & Arhar

Cene nizke!

Priporočava
se za vsako-
vrstna stavbna
in pohištvena dela

m
i
z
a
r

Načrti, pro-
računi brez-
plačno! — Stal-
na zaloga pohištva

Št. Vid nad Ljubljano št. 4

Postrežba točna!

»Mladost«, glasilo Orlovske Podzveze v Ljubljani, izhaja 15. v mesecu. — List izdaja konzorcij »Mladosti« v Ljubljani. — Upravišтво je v Ljubljani, Ljudski dom (pisarna O. P.) — Tiska tiskarna »Tiskovnega društva« v Kranju. — Uredništvo: Ljubljana, Ljudski dom, Orlovska Podzveza. — Odgovorni urednik: Franc Zabret. — Naroča se pri upravištvu »Mladosti« (Ljubljana, Ljudski dom). — Za redne člane in starešine brezplačno; za vse druge letno Din 30.—. Posamezna številka Din 2.50. — Za naročnike izven Jugoslavije po dogovoru.

31

NOVA ZALOŽBA

r. z. z. o. z.

ima v zalogi vsakovrstne pisarniške, šolske knjige, zvezke, risalne priprave v največji izbiri za tehniške in inženirje, vse najnovejše knjige svoje in drugih založb, tudi nemške in francoske. Sprejema naročnino na tu- in inozemske knjige in liste.

Edino združeno podjetje te stroke v Sloveniji!

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je:

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani Dunajska cesta št. 17

SPREJEMA V ZAVAROVANJE:

1. Proti požaru: a) raznovrstne izdelane stavbe kakor tudi stavbe med časom gradnje; b) vse premično blago, mobilije, zvonove in enako;
2. Zvonove proti razpokam in prelomu;
3. Sprejema v novost novljenem življenjskem oddelku zavarovanje na doživetje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah.

Skupno premagamo skupne težave!

Najboljše manufakturno blago kupite pri

Oblačilnici za Slovenijo, r. z. z. o. z. v Ljubljani

Centralno skladišče v palači „Vzajemne posojilnice na Miklošičevi cesti nasproti knjigarne Bamberg. — Podružnici za prodajo na drobno se nahajate v Stritarjevi ulici št. 5 in na Dunajski cesti št. 29. — Telefon št. 550.

Kdor kupi slabo blago, plača dvakrat; kdor kupi dobro blago ima dvakratni dobiček! — Samo prvo vrstni tekstilni izdelki! — Velika izbira!

Društvena nabavna zadruga v Ljubljani (Ljudski dom)

Priporočila:

Sukno m po	Din 222-50
Garniture za surke po	50—
Klot za podlogo m po	60—
Trdo platno za podlogo m po	20—
Ruš za srajce m po	19-50
Ruš za srajce m po	26—
Rdeče volнено blago za srajce m po	115—
Rdeče volнено blago za srajce zelo fino m po	123—
Čepice, volnene po	35—
Čepice, volnene finejše po	50—
Usnjati pasovi po	32-50
Rdeči gumbi za ovratnike	3—
Kokarde za čepice po	1-50

Peresa za čepice po	2—
Sopki za naraščajke čepice po	1-50
Telovadne hlače po	125—
pri naročilu najmanj 10 kosov po	120—
Telovadne hlače, srednje kakovosti po	85—
pri naročilu najmanj 10 kosov po	80—
Telovadne majice št. 2 po	32—
„ „ „ 3 „	36—
„ „ „ 4 „	40—
Telovadni čevlji po	80—
Pasovi k telovadnim hlačam po	13—
Pasovi za naraščaj po	12—
Valaške po	20—

Knjige in tiskovine: Zlata knjiga (Din 10—), Poslovnik (Din 8—), Mladinske in telovadne igre I. in II. del (po Din 5—), Spomini orlovske mladosti (Din 3—), Blagajniški dnevnik za odseke (Din 6—), Zapisnik sej (Din 25—), Blok za podporno članarino (Din 3—), Poslovne pole za članarino, Vložni zapisnik, Staležna knjiga za redne člane, Staležna knjiga za podporne člane, Statistika za telovadbo (po Din 0-50).

Tiskovine za Čebelico: Kako se vodi Čebelica (Din 2-50), Blok za vloge (Din 7—), Blok za dvige (Din 7—), Blagajniški dnevnik za Čebelico (Din 6-50), Knjiga vlagateljev (Din 6-50).

Vse proti takojšnjemu ozir. predhodnemu plačilu!

Cene neobvezne!

Cene neobvezne!